

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
**«ПРОЄКТУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ
ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

А «Освіта»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

А1 «Освітні науки»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Другий (магістерський)

**Освітньо-професійна
програма**

Педагогіка вищої школи

Мова навчання

Українська

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«25» червня 2025 року протокол № 6

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
від «26» червня 2025 року № 01-01/19-О.Д.
Директор
Вікторія СИДОРЕНКО**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОЄКТУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У
ВИЩІЙ ШКОЛІ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А «Освіта»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А1 «Освітні науки»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Педагогіка вищої школи
Мова навчання	Українська

Біла Церква 2025

Робочу програму з навчальної дисципліни «**Проектування та управління освітнім процесом у вищій школі**» складено відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» спеціальності А1 «Освітні науки» галузі знань А «Освіта» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та з врахуванням вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 11 травня 2021 року № 520).

Робочу програму розроблено на основі «Положення про робочу програму навчальної дисципліни у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти».

Автор-укладач робочої програми:

Герасименко Юлія Сергіївна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки, психології та менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 6 від 03 червня 2025 р.)

Рекомендовано на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності
та якості вищої освіти
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 9 від 13 червня 2025 р.)

Затверджено Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 6 від 25 червня 2025 р.)

Завідувач кафедри
педагогіки, психології та
менеджменту

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Гарант ОПП «Педагогіка
вищої школи», кандидат
педагогічних наук, доцент

Володимир КУЛШОВ

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЄКТУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	8
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	11
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	11
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	15
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	16
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	17
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	17
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ І ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ.....	19
12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЄКТУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	19
13. ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ШЛЯХОМ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	22
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	22

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань А «Освіта»	Обов'язкова
		<i>Рік підготовки:</i>
Загальна кількість академічних годин – 90	Спеціальність А1 «Освітні науки»	1
		<i>Семестр</i>
		1
		<i>Лекції</i>
	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	8 год.
		<i>Практичні</i>
		8 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		74 год.
		Підсумковий контроль: залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти цілісного розуміння теоретичних засад і практичних механізмів проєктування, організації та управління освітнім процесом у закладах вищої освіти, а також розвиток здатності ефективно планувати, реалізовувати, моніторити й удосконалювати освітню діяльність відповідно до сучасних вимог якості, академічної доброчесності, студентоцентрованого підходу та європейських стандартів вищої освіти.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- формування у здобувачів вищої освіти системних знань про теоретичні засади проєктування та управління освітнім процесом у закладах вищої освіти;
- ознайомлення з нормативно-правовим забезпеченням освітньої діяльності та вимогами до організації освітнього процесу у вищій школі;
- розвиток умінь проєктувати освітні програми, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін з урахуванням результатів навчання та компетентнісного підходу;
- формування здатності планувати, організовувати та координувати освітній процес на різних рівнях управління;

- опанування методів управління якістю освітньої діяльності, моніторингу та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- розвиток навичок застосування студентоцентрованого підходу, інноваційних педагогічних технологій та цифрових інструментів навчання;
- формування вмінь приймати управлінські рішення, працювати в умовах освітніх змін, академічної автономії та інституційної відповідальності;
- виховання культури академічної доброчесності, професійної етики та управлінської відповідальності.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- теоретичні та методологічні засади проєктування освітнього процесу у вищій школі;
- принципи, функції та моделі управління освітнім процесом у закладах вищої освіти;
- нормативно-правові основи організації освітньої діяльності у сфері вищої освіти України та європейського освітнього простору;
- структуру та логіку проєктування освітніх програм, навчальних планів і освітніх компонентів;
- вимоги до формування результатів навчання, компетентностей та їх узгодження з освітньою програмою;
- сучасні підходи до студентоцентрованого навчання та організації освітнього середовища;
- методи і технології планування, організації, моніторингу та оцінювання освітнього процесу;
- засади внутрішньої системи забезпечення якості освіти та механізми її функціонування;
- принципи академічної доброчесності, професійної етики та відповідальності в освітньому управлінні;
- особливості впровадження інноваційних педагогічних і цифрових технологій в освітній процес вищої школи.

уміти:

- проєктувати та обґрунтовувати освітні програми, навчальні плани й освітні компоненти відповідно до визначених результатів навчання та компетентнісного підходу;
- планувати, організовувати й координувати освітній процес у закладах вищої освіти з урахуванням стратегічних цілей та ресурсних можливостей;
- застосовувати сучасні моделі та методи управління освітнім процесом;

- впроваджувати студентоцентровані, інноваційні та цифрові освітні технології у навчальну діяльність;
- аналізувати результати освітнього процесу та приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо його вдосконалення;
- забезпечувати дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики в освітній і управлінській діяльності;
- працювати в команді, здійснювати комунікацію з учасниками освітнього процесу та ефективно управляти освітніми змінами.

Набуття компетентностей

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.

СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

Програмні результати навчання (РН):

РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

РН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЄКТУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади організації та управління освітнім процесом у закладах вищої освіти

Тема 1. Актуальні характеристики, стратегічні орієнтири та ключові напрями еволюції вищої освіти України

Актуальний вимір розвитку вищої освіти України. Вища освіта України крізь призму Стратегії розвитку на 2021–2031 роки. Провідні напрями трансформації вищої освіти України. Ключові терміни та поняття теми – модернізація, неперервна освіта, напрями розвитку вищої освіти.

Тема 2. Сучасні підходи до організації освітнього процесу у закладах вищої освіти

Основні виклики та тенденції розвитку освітнього процесу. Методологічні основи організації освітнього процесу. Інноваційні технології навчання. Впровадження інноваційних освітніх моделей. Індивідуалізація та адаптивність освітнього процесу. Моніторинг, оцінювання та управління якістю освіти. Перспективи розвитку та тенденції. Значення сучасних підходів для підвищення якості освіти. Роль технологій, індивідуалізації та оцінювання у забезпеченні ефективності навчання.

Тема 3. Освітнє середовище закладу вищої освіти як об'єкт педагогічного проєктування

Освітнє середовище як ключовий об'єкт педагогічного проєктування. Поняття та складові освітнього середовища. Особливості проєктування освітнього середовища. Мета та завдання педагогічного проєктування освітнього середовища. Створення умов для неперервної освіти та соціальної адаптації студентів. Впровадження інноваційних технологій навчання. Підвищення інтеграції освітнього середовища з міжнародними стандартами. Освітнє середовище як стратегічний ресурс підвищення якості вищої освіти. Роль педагогічного проєктування у формуванні ефективного, сучасного та студентоцентричного освітнього середовища.

Змістовий модуль 2. Базові принципи організації освітнього процесу у закладах вищої освіти

Тема 4. Педагогічне проектування як міст між теорією та практикою освіти

Педагогічне проектування як міст між теорією та практичною діяльністю. Моделювання, проектування та конструювання як послідовні етапи педагогічного планування. Об'єкти та види педагогічного проектування. Система та методи педагогічного проектування. Педагогічне проектування як інноваційний інструмент організації навчання. Огляд сучасного стану та напрямів розвитку вищої освіти України.

Тема 5. Розробка змісту навчальної дисципліни

Актуальність проектування змісту дисципліни у сучасній вищій освіті. Зв'язок змісту дисципліни з компетентнісними і стандартами. Цілі та очікувані результати навчальної дисципліни. Структурування навчального матеріалу. Вибір методів і форм навчання. Розробка оцінювальних інструментів. Врахування рівня підготовки та інтересів цільової аудиторії. Значення системного та компетентісно-орієнтованого підходу до розробки змісту дисципліни. Роль змісту дисципліни у формуванні професійної компетентності студентів.

Тема 6. Педагогічне проектування навчального заняття

Теоретичні засади педагогічного проектування навчального заняття. Сутність та значення педагогічного проектування навчального заняття. Взаємозв'язок педагогічного проектування з плануванням і моделюванням освітнього процесу. Етапи педагогічного проектування навчального заняття. Прогнозування можливих результатів і труднощів у навчанні. Проектування структури навчального заняття. Методичні підходи та педагогічні технології у проектуванні заняття. Інтерактивні методи навчання та їх роль у проектуванні заняття. Оцінювання ефективності навчального заняття та його вдосконалення.

Змістовий модуль 3. Засоби та методи організації й управління освітнім процесом у вищій школі

Тема 7. Методи та підходи до управління закладом вищої освіти

Стратегічна технологія управління закладом освіти. Основні етапи управлінського процесу: планування, організація, контроль та коригування. Основні управлінські функції у структурних підрозділах закладу вищої освіти. Цифровізація управління освітнім процесом. Інтегрований підхід і принципи демократизації в управлінні освітою. Управління освітніми організаціями як форма соціального менеджменту. Стиль керівництва, психологічні аспекти та конфліктність у закладах вищої освіти. Психологічні аспекти керівництва у закладі вищої освіти. Сутність та типи конфліктів у закладах вищої освіти.

Тема 8. Специфіка та основні завдання психології управління в освіті

Теоретичні засади психології управління в освіті. Специфіка психології управління в системі освіти. Основні завдання психології управління в освіті. Розвиток лідерських якостей та управлінських компетентностей керівників освіти. Психологічні чинники ефективності управління в освітніх організаціях. Управління конфліктами у педагогічному колективі. Психологічна культура керівника освітньої організації. Перспективи розвитку психології управління в освіті. Роль психологічної підготовки керівників закладів освіти.

Тема 9. Управлінська діяльність і самоменеджмент керівника закладу вищої освіти

Сутність та зміст управлінської діяльності керівника закладу вищої освіти. Особливості управлінської діяльності у закладі вищої освіти. Сутність та значення самоменеджменту керівника. Інструменти та методи самоменеджменту керівника закладу вищої освіти. Удосконалення управлінської діяльності керівника закладу вищої освіти.

Тема 10. Послідовність створення освітнього проєкту

Підходи до розробки, управління та оцінки освітніх проєктів. Визначення та характеристика освітнього проєкту. Визначення учасників та цільової аудиторії освітнього проєкту. Аналіз і визначення ресурсного забезпечення проєкту. Підготовка проєктної пропозиції освітнього проєкту. Створення проєктної пропозиції для освітнього проєкту. Координація фінансових, часових та якісних аспектів освітнього проєкту. Підходи до моніторингу освітніх проєктів.

Тема 11. Особливості впровадження освітнього проєкту в освітній діяльності

Сутність та значення освітнього проєкту в освітній діяльності. Етапи впровадження освітнього проєкту. Організаційно-управлінські аспекти реалізації освітнього проєкту. Комунікація та взаємодія учасників проєкту. Методи та інструменти впровадження освітніх проєктів. Інноваційні педагогічні методи у проєктній діяльності. Оцінювання ефективності освітнього проєкту та перспективи його розвитку.

Тема 12. Аналіз та оцінювання ефективності освітнього проєкту

Сутність та значення аналізу та оцінювання освітнього проєкту. Критерії та показники ефективності освітнього проєкту. Ресурсне забезпечення та економічна ефективність. Методи аналізу та оцінювання освітнього проєкту. Використання цифрових інструментів та систем моніторингу. Процес проведення оцінювання ефективності освітнього проєкту. Підготовка рекомендацій щодо вдосконалення проєкту. Удосконалення та перспективи розвитку освітніх проєктів на основі оцінювання. Впровадження системи безперервного моніторингу та оцінювання. Корекція та оптимізація проєкту на основі отриманих даних.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин			
		Заочна форма			Самостійна робота
		Лекції	Практичні	Семинарські	
Тема 1. Актуальні характеристики, стратегічні орієнтири та ключові напрями еволюції вищої освіти України		2			
Тема 2. Сучасні підходи до організації освітнього процесу у закладах вищої освіти			2		
Тема 3. Освітнє середовище закладу вищої освіти як об'єкт педагогічного проєктування					17
Тема 4. Педагогічне проєктування як міст між теорією та практикою освіти		2			
Тема 5. Розробка змісту навчальної дисципліни			2		
Тема 6. Педагогічне проєктування навчального заняття					20
Тема 7. Методи та підходи до управління закладом вищої освіти		2			
Тема 8. Специфіка та основні завдання психології управління в освіті			2		
Тема 9. Управлінська діяльність і самоменеджмент керівника закладу вищої освіти					18
Тема 10. Послідовність створення освітнього проєкту		2			
Тема 11. Особливості впровадження освітнього проєкту в освітній діяльності			2		
Тема 12. Аналіз та оцінювання ефективності освітнього проєкту					19
Разом	90	8	8		74

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Тема 1. Актуальні характеристики, стратегічні орієнтири та ключові напрями еволюції вищої освіти України Актуальний вимір розвитку вищої освіти України. Вища освіта України крізь призму Стратегії розвитку на 2021–2031 роки.	2

Провідні напрями трансформації вищої освіти України. Ключові терміни та поняття теми – модернізація, неперевна освіта, напрями розвитку вищої освіти.	
<p>Тема 4. Педагогічне проєктування як міст між теорією та практикою освіти</p> <p>Педагогічне проєктування як міст між теорією та практичною діяльністю. Моделювання, проєктування та конструювання як послідовні етапи педагогічного планування. Об'єкти та види педагогічного проєктування. Система та методи педагогічного проєктування. Педагогічне проєктування як інноваційний інструмент організації навчання. Огляд сучасного стану та напрямів розвитку вищої освіти України.</p>	2
<p>Тема 7. Методи та підходи до управління закладом вищої освіти</p> <p>Стратегічна технологія управління закладом освіти. Основні етапи управлінського процесу: планування, організація, контроль та коригування. Основні управлінські функції у структурних підрозділах закладу вищої освіти. Цифровізація управління освітнім процесом. Інтегрований підхід і принципи демократизації в управлінні освітою. Управління освітніми організаціями як форма соціального менеджменту. Стиль керівництва, психологічні аспекти та конфліктність у закладах вищої освіти. Психологічні аспекти керівництва у закладі вищої освіти. Сутність та типи конфліктів у закладах вищої освіти.</p>	2
<p>Тема 10. Послідовність створення освітнього проєкту</p> <p>Підходи до розробки, управління та оцінки освітніх проєктів. Визначення та характеристика освітнього проєкту. Визначення учасників та цільової аудиторії освітнього проєкту. Аналіз і визначення ресурсного забезпечення проєкту. Підготовка проєктної пропозиції освітнього проєкту. Створення проєктної пропозиції для освітнього проєкту. Координація фінансових, часових та якісних аспектів освітнього проєкту. Підходи до моніторингу освітніх проєктів.</p>	2

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	<p>Тема 2. Сучасні підходи до організації освітнього процесу у закладах вищої освіти</p> <p>Основні виклики та тенденції розвитку освітнього процесу. Методологічні основи організації освітнього процесу. Інноваційні технології навчання. Впровадження інноваційних освітніх моделей. Індивідуалізація та</p>	2

	адаптивність освітнього процесу. Моніторинг, оцінювання та управління якістю освіти. Перспективи розвитку та тенденції. Значення сучасних підходів для підвищення якості освіти. Роль технологій, індивідуалізації та оцінювання у забезпеченні ефективності навчання.	
2	Тема 5. Розробка змісту навчальної дисципліни Актуальність проектування змісту дисципліни у сучасній вищій освіті. Зв'язок змісту дисципліни з компетентнісними і стандартами. Цілі та очікувані результати навчальної дисципліни. Структурування навчального матеріалу. Вибір методів і форм навчання. Розробка оцінювальних інструментів. Врахування рівня підготовки та інтересів цільової аудиторії. Значення системного та компетентісно-орієнтованого підходу до розробки змісту дисципліни. Роль змісту дисципліни у формуванні професійної компетентності студентів.	2
3	Тема 8. Специфіка та основні завдання психології управління в освіті Теоретичні засади психології управління в освіті. Специфіка психології управління в системі освіти. Основні завдання психології управління в освіті. Розвиток лідерських якостей та управлінських компетентностей керівників освіти. Психологічні чинники ефективності управління в освітніх організаціях. Управління конфліктами у педагогічному колективі. Психологічна культура керівника освітньої організації. Перспективи розвитку психології управління в освіті. Роль психологічної підготовки керівників закладів освіти.	2
4	Тема 11. Особливості впровадження освітнього проєкту в освітній діяльності Сутність та значення освітнього проєкту в освітній діяльності. Етапи впровадження освітнього проєкту. Організаційно-управлінські аспекти реалізації освітнього проєкту. Комунікація та взаємодія учасників проєкту. Методи та інструменти впровадження освітніх проєктів. Інноваційні педагогічні методи у проєктній діяльності. Оцінювання ефективності освітнього проєкту та перспективи його розвитку.	2

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	Тема 3. Освітнє середовище закладу вищої освіти як	17

	<p>об'єкт педагогічного проєктування</p> <p>3.1. Провести аналіз поточного освітнього середовища власного навчального закладу (інфраструктура, цифрові ресурси, комунікаційні умови, психологічний клімат).</p> <p>3.2. Розробити модель оптимального освітнього середовища для певної навчальної дисципліни або факультету.</p> <p>3.3. Скласти план покращення освітнього середовища, враховуючи інноваційні технології, інтерактивні методи навчання та потреби студентів.</p> <p>3.4. Проаналізувати роль психологічного та соціального компонентів освітнього середовища у формуванні компетентностей студентів.</p> <p>3.5. Розробити критерії оцінювання ефективності освітнього середовища закладу вищої освіти.</p>	
2	<p>Тема 6. Педагогічне проєктування навчального заняття</p> <p>6.1. Скласти таблицю відповідності навчальних цілей, змісту та методів навчання для конкретного заняття.</p> <p>6.2. Розробити варіанти диференційованих завдань для студентів різного рівня підготовки в межах одного заняття.</p> <p>6.3. Створити презентацію або навчальний модуль для частини заняття з використанням цифрових ресурсів.</p> <p>6.4. Проаналізувати реальний приклад навчального заняття та визначити його сильні та слабкі сторони з точки зору педагогічного проєктування.</p> <p>6.5. Розробити рекомендації щодо вдосконалення педагогічного проєктування заняття на основі аналізу навчальної практики.</p>	20
3	<p>Тема 9. Управлінська діяльність і самоменеджмент керівника закладу вищої освіти</p> <p>9.1. Скласти модель ефективної організаційної структури підрозділу або факультету закладу вищої освіти з розподілом ролей та функцій.</p> <p>9.2. Виконати вправи на тайм-менеджмент: складання щоденного або тижневого розкладу керівника з оптимізацією часу для ключових управлінських завдань.</p> <p>9.3. Проаналізувати ефективність управлінської діяльності керівника закладу вищої освіти на основі конкретного кейсу або опису реальної ситуації.</p> <p>9.4. Визначити ключові фактори, що впливають на ефективність управлінської діяльності керівника закладу освіти, та запропонувати шляхи їх оптимізації.</p> <p>9.5. Розробити рекомендації щодо вдосконалення системи управління та самоменеджменту на основі аналізу практики закладів вищої освіти.</p>	18

4	<p>Тема 12. Аналіз та оцінювання ефективності освітнього проєкту</p> <p>12.1. Розробити систему критеріїв та показників для оцінювання ефективності конкретного освітнього проєкту.</p> <p>12.2. Провести моніторинг виконання проєктних завдань та оцінити відповідність очікуваним результатам.</p> <p>12.3. Підготувати звіт з оцінювання освітнього проєкту, включаючи аналіз досягнутих результатів і проблемні питання.</p> <p>12.4. Проаналізувати сильні та слабкі сторони реалізованого освітнього проєкту на основі зібраних даних.</p> <p>12.5. Оцінити вплив освітнього проєкту на розвиток компетентностей та мотивації здобувачів освіти.</p>	19
---	--	----

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Активізація освітнього процесу здобувачів освіти у межах дисципліни **«Проектування та управління освітнім процесом у вищій школі»** забезпечується через комплексне застосування різноманітних педагогічних технологій і засобів навчання.

Лекційний матеріал викладається чітко та послідовно, відповідно до структури дисципліни. Основна увага здобувачів освіти зосереджується на ключових положеннях педагогіки вищої школи та прикладах їх практичного застосування. Викладач підсумовує досвід вітчизняної педагогіки вищої школи, стимулюючи критичне осмислення різних підходів. Для покращення засвоєння інформації використовуються візуальні засоби: презентації, схеми, моделі та нормативні документи.

Під час практичних занять використовуються словесні та практичні методи навчання, а також широкий спектр інтерактивних підходів, спрямованих на розвиток пізнавальних здібностей здобувачів освіти та активну взаємодію учасників освітнього процесу. До таких методів належать дискусії, індивідуальна та командна робота, аналіз кейсів, тренінгові вправи, мозкові штурми та дебати.

Крім того, застосовуються ділові та рольові ігри, симуляції професійно-педагогічних процесів, що включають моделювання взаємодії учасників освітнього процесу, розподіл ролей у команді та спільну діяльність, а також відпрацювання методичних і виховних прийомів на прикладах реальної педагогічної практики.

Використовується проблемно-орієнтоване навчання для спільного розв'язання педагогічних завдань у малих групах, обговорення актуальних проблем сучасної вищої освіти та прогнозування можливих шляхів їх вирішення.

Під час самостійної роботи студенти використовують наочні та практичні методи навчання для оволодіння знаннями, розвитку

дослідницьких компетентностей, складання аналітичних оглядів і порівняльних таблиць, а також виконання письмових творчих завдань і міні-проектів відповідно до тем дисципліни.

У дистанційній моделі навчання активно інтегруються сучасні технології. Лекції та семінари проводяться інтерактивно через Microsoft Teams платформи Office 365, яка також слугує для виконання самостійних дослідницьких завдань і тестування. Для оперативної комунікації та обміну матеріалами використовують Viber, а онлайн-опитування і тестування організуються за допомогою Google Forms.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Проектування та управління освітнім процесом у вищій школі» здійснюється через оцінювання робіт за темами, що вивчалися на лекціях, практичних заняттях і під час самостійної роботи.

Поточний контроль передбачає оцінювання:

- аналіз навчально-методичних та довідкових матеріалів;
- участь у лекційних дискусіях;
- підготовка виступів із презентацією або без неї;
- виконання індивідуальних дослідницьких і творчих завдань, обраних здобувачем освіти.

Конкретні форми поточного контролю.

Усні форми: фронтальне опитування з ключових питань дисципліни, індивідуальне усне опитування після аналізу педагогічних ситуацій, обговорення та аргументування власної позиції у форматі міні-дебатів під час заняття.

Письмові форми: аналітичні роботи на основі статей з проектування та управління освітнім процесом у вищій школі та нормативно-правових документів, письмовий аналіз педагогічних кейсів, тестові завдання різних типів (вибір однієї відповіді, множинний вибір, встановлення відповідності).

Практичні форми: моделювання педагогічних ситуацій, розробка освітніх міні-проектів, відпрацювання групової командної взаємодії, формулювання очікуваних результатів навчання.

Презентаційні форми з використанням мультимедійних засобів: представлення результатів аналізу професійно-педагогічних проблем, висвітлення власних підходів до їх вирішення.

Підсумковий контроль здобувачів вищої освіти здійснюється у формі заліку і включає дві складові:

- теоретичні питання для перевірки знання основних концепцій, категорій та процесів проектування та управління освітнім процесом у вищій школі;

- практичні завдання для демонстрації вмінь аналізувати педагогічні концепції, управлінські процеси, професійно-педагогічні проблемні ситуації, нормативно-правову документацію.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали за лекційні заняття враховують: участь здобувача в обговореннях та дискусіях; підготовку і проведення виступів за темами для самостійного опрацювання; виконання завдань для самоперевірки; опрацювання додаткових матеріалів, пов'язаних з темами курсу.

Бали на практичних заняттях здобувачі вищої освіти отримують за: виконання практичних завдань; усні виступи з доповідями; опрацювання навчальних джерел; розробку та захист індивідуальних або групових міні-проектів; підготовку презентацій за обраними темами; активну участь у дискусіях; виконання практичних вправ, таких як аналіз кейсів і рольові ігри.

Бали за самостійну роботу формуються на основі: виконання індивідуальних і колективних дослідницьких та творчих завдань; підготовки есе та презентацій, включно з іншими візуальними матеріалами; опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел; прояву ініціативи та активності у самостійній пошуковій роботі.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів роботи здобувачів освіти відбувається за **100 бальною шкалою**. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

№ теми	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Разом
Види навчальної роботи													
Лекції	1			1			1			1			4
Практичні заняття		8			8			8			8		32
Самостійна робота			9			11			9			10	39
Залік													25
Загальний бал													100

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання поточного рівня успішності здобувачів вищої освіти проводиться за 100-бальною шкалою на основі таких критеріїв:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти демонструє повне засвоєння матеріалу, здатний самостійно та аргументовано представляти його в усних

виступах та письмових завданнях (зокрема через презентації), детально і всебічно аналізує теоретичні питання та практичні завдання, активно використовуючи обов'язкову і додаткову літературу.

«82-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо добре опанував матеріал, вміє аргументовано викладати його під час усних і письмових завдань (включно з презентаціями), у більшості випадків розкриває зміст теоретичних і практичних питань із використанням обов'язкової літератури. Окремі відповіді можуть містити недостатню глибину або аргументацію, а також незначні помилки і неточності.

«74-81 балів» – здобувач вищої освіти у більшості випадків володіє матеріалом дисципліни, вміє представляти його під час усних і письмових робіт (зокрема через презентації), здебільшого розкриває зміст теоретичних та практичних завдань з опорою на більшість обов'язкової літератури. Водночас окремі відповіді можуть бути недостатньо глибокими, аргументованими або містити незначні помилки та неточності.

«60-73 балів» – здобувач вищої освіти загалом опанував навчальний матеріал і може викладати його основний зміст під час усних виступів та письмових робіт (зокрема через презентації), але відповіді не відзначаються глибиною, всебічним аналізом або аргументацією, часто без належного використання обов'язкових джерел. При цьому можливі окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 60 балів» – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом лише частково, представляє його поверхово та фрагментарно під час усних та письмових відповідей, не забезпечуючи аргументованого та обґрунтованого викладу, при цьому зміст теоретичних і практичних завдань розкритий недостатньо, допускаються значні помилки.

Додаткові бали до поточного контролю здобувачі вищої освіти можуть отримати за такі активності:

- проходження навчального курсу у форматі неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тем дисципліни протягом семестру;
- участь у науковому, освітньому або прикладному проєкті, що відповідає предмету дисципліни;
- підготовку дайджесту – добірки уривків з різних джерел на певну тематику, у якій можна провести системний аналіз теоретичного положення, показати різні точки зору та сформулювати узагальнювальні висновки.

Система нарахування балів:

- **2 бали** – за проходження навчального курсу у форматі неформальної освіти з сертифікацією;
- **2 бали** – за участь у науковому, освітньому або прикладному проєкті, що відповідає темам дисципліни;
- **1 бал** – за підготовку дайджесту з тематики дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі з дисципліни використовуються різні інформаційні ресурси: дидактичні й програмні матеріали, ресурси Інтернету, бібліографічні та бібліотечні джерела. Зокрема, це інтернет-ресурси, періодика, наукові публікації викладачів та матеріали конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

- мультимедійні презентації (Microsoft PowerPoint, Canva);
- відеоматеріали з YouTube та записані відеолекції;
- роздаткові матеріали у вигляді таблиць, схем, інфографіки;
- засоби зворотного зв'язку: Microsoft Teams (Office 365), інтерактивні платформи на кшталт Mentimeter;
- у дистанційній моделі навчання – відеоконференції через Microsoft Teams, Навчально-інформаційний портал БІНПО та єдина освітньо-цифрова екосистема БІНПО.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення з використанням технологій дистанційного навчання:

- підключення до Інтернету, електронні пристрої, у тому числі персональні.

12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЄКТУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

1. Сучасний стан, пріоритетні стратегії та тенденції розвитку вищої освіти України.
2. Сучасний стан вищої освіти України.
3. Вища освіта України в контексті національної стратегії розвитку вищої освіти України на 2021-2031 роки.
4. Основні тенденції розвитку вищої освіти України.
5. Основні поняття теми: модернізація, тенденції розвитку вищої освіти, неперервна освіта.
6. Сучасні методологічні підходи до організації освітнього процесу у вищій школі.
7. Сутнісні особливості сучасних методологічних підходів до організації освітнього процесу у вищій школі: системного, аксіологічного, культурологічного, антропологічного, гуманістичного, синергетичного, герменевтичного, середовищного.
8. Освітнє середовище закладу вищої освіти як об'єкт проектування.
9. Проектування освітнього середовища закладу вищої освіти.
10. Педагогічне проектування як сполучна ланка педагогічної теорії і практики.
11. Моделювання, проектування, конструювання як етапи педагогічного проектування.
12. Об'єкти, форми педагогічного проектування.
13. Технологія педагогічного проектування.
14. Педагогічне проектування як сучасна освітня технологія.
15. Загальна характеристика сучасного стану та перспектив розвитку вищої освіти України.
16. Проектування змісту освіти на рівні навчальної дисципліни.
17. Логічна організація структури навчального матеріалу.
18. Відбір та адаптація навчальної інформації для конкретних умов навчання.
19. Технологія проектування робочої програми навчальної дисципліни.
20. Відбір навчально-методичного забезпечення програми навчальної дисципліни.
21. Методичні вимоги до оформлення та порядок затвердження навчальної програми та робочої навчальної програми курсу, силабусу курсу.
22. Структурні складові робочої навчальної програми
23. Проектування змісту освіти на рівні навчального заняття.
24. Принципи і форми проектування навчального заняття.
25. Частина навчального матеріалу (порція інформації).
26. Конструювання частин навчального матеріалу з навчальної дисципліни з урахуванням вікових, психологічних та індивідуальних особливостей студентів.

27. Оптимальна організація структури частини навчального матеріалу (параграфу, теми, розділу).
28. Вибір способів трактування наукових понять, оптимальний підбір фактів.
29. Механізм перетворення наукової інформації в навчальну.
30. Вимоги до системи вправ, що ілюструють і закріплюють теоретичний матеріал.
31. Проектування засобів діагностики результатів навчання.
32. Основні поняття теми: навчальний матеріал, наукова інформація, навчальна інформація.
33. Макротехнологія управління в закладі вищої освіти.
34. Цикл управління: планування, організація, контроль, регулювання.
35. Функції управління у структурних навчальних підрозділах.
36. Інформатизація управління освітнім процесом.
37. Системний підхід та демократизація в освітньому менеджменті.
38. Менеджмент освітніх організацій як вид соціального управління.
39. Зміст, структура і психологічні компоненти управління освітніми організаціями.
40. Стель управління керівників освітніх організацій.
41. Психологічні особливості управління закладами вищої освіти.
42. Зміст і основні види конфліктів у закладах вищої освіти.
43. Психологічні основи взаємодії суб'єкта і об'єкта управління у вищій школі.
44. Соціальні мотиви управлінської діяльності керівника закладу вищої освіти.
45. Особистісний компонент психологічної готовності керівників закладів освіти до управління
46. Педагогічний менеджмент як діяльнісна система та його структурно-функціональні компоненти.
47. Теорія, методика та технологія ефективного управління педагогічними колективами.
48. Принципи і функції освітнього менеджменту.
49. Механізм реалізації педагогічного менеджменту у закладі вищої освіти.
50. Специфіка професійної діяльності менеджера освіти.
51. Особливості професійного управління як ефективного менеджера освіти.
52. Проблеми творчої самореалізації особистості сучасного керівника у вищій школі як менеджера освітньо-пізнавального та виховного процесу.
53. Самоменеджмент керівника закладу вищої освіти як сукупність дій і прийомів спрямованих на управління власною професійною діяльністю.
54. Методологія розроблення, управління та оцінювання освітніх проєктів.
55. Ідентифікація освітнього проєкту.

56. Визначення цільової групи та учасників освітнього проєкту.
57. Оцінювання ресурсних потреб.
58. Формулювання проєктної пропозиції освітніх проєктів.
59. Оцінювання проєктних пропозицій.
60. Управління інтеграцією освітнього проєкту.
61. Управління людськими ресурсами освітнього проєкту.
62. Управління фінансами, термінами і якістю освітнього проєкту.
63. Методологія моніторингу освітніх проєктів.
64. Методологія оцінювання освітніх проєктів.
65. Використання результатів моніторингу та оцінювання освітніх проєктів.

13. ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ШЛЯХОМ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти» та «Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти», зарахування результатів навчання (або їх часткове зарахування), отриманих під час вивчення та здачі заліку з дисципліни, може бути здійснене у разі проходження освітніх курсів, участі у науково-освітніх чи прикладних проєктах, виконання індивідуальних чи колективних дослідницьких і творчих завдань, а також підтвердження результатів через неформальну або дистанційну освіту.

Це забезпечує здобувачам можливість інтегрувати різні форми навчальної діяльності, формувати індивідуальну освітню траєкторію та ефективно накопичувати знання й навички для професійної діяльності у вищій школі.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Барбашова І. Основи едукології : навчальний посібник. Мелітополь : Видавничий будинок міської друкарні, 2022. 170 с.
2. Башкір О. І., Цапко А. М., Ялліна В. Л. Педагогіка вищої школи: конспект лекцій (модуль «Інноваційна педагогіка»). Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2024. 178 с. URL: <https://surl.li/eeeeis>
3. Задорожна-Княгницька Л.В., Нетреба М.М., Бодик О.П. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с. URL: <https://surl.cc/kmyldy>

4. Кулішов В.С. Педагогіка вищої школи: електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 120 с. URL: <https://surl.li/xciumy>
5. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Кам'янецьПодільський : Зволейко Д. Г., 2020. 291 с.
6. Лукіна Т.О. Управління якістю загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник. Київ.: Педагогічна думка, 2020. 230 с. URL: <https://surl.li/xomyhm>
7. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. URL: <https://surl.lu/jkcyae>
8. Менеджмент в освіті : підручник / за ред. проф. В. В. Крижка ; авт. кол. : Василь Крижка, Валерій Радул, Сергій Клепо, Григорій Луценко, Ольга Старокожко, Сергій Немченко, Юлія Кондратенко. Київ : Освіта України, 2020. 465 с. URL: <https://surl.li/fthjyb>
9. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижка, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік.Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с. URL: <https://surl.lu/lpvume>
10. Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В. Е. Луначека, Н. О. Ткачової; кол. авт. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с. URL: <https://surl.li/kespvq>
11. Сидоренко В. Внутрішня система забезпечення якості освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти: інструменти, процедури, заходи: навчально-методичний путівник / Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов. Біла Церква: БІНПО, 2021. 48 с. URL: <https://surl.lu/ndefjr>
12. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижка, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с. URL: <https://surl.li/wpxuhc>
13. Управління освітньою діяльністю : навч. посіб. / авт.-упоряд. Базелюк В.Г., Гречаник Н.І., Кубіцький С.О., Шумілова І.Ф. Частина 2. К.: Міленіум, 2023. 238 с. URL: <https://surl.li/esikni>

Допоміжні

1. Барбашова І. Дидактика : навчальний посібник. 3-тє видання, оновлене та виправлене. Мелітополь : Видавничий будинок міської друкарні, 2022. 237 с.
2. Буйницька О. П. Система педагогічного проектування інформаційно-освітнього середовища для здійснення підготовки майбутніх соціальних педагогів : монографія. К. : Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 568 с. URL: <https://surl.li/mvapui>
3. Джозеф Хігні. Основи управління проектами: навч. Посібник.

Харків : Фабула, 2020. 272 с. URL: <https://surl.li/nsuycs>

4. Дольнікова Л.В., Мукан Н.В. Професійна педагогіка: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 324 с. URL: <https://surl.li/ockbic>

5. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: <https://surl.li/oeknss>

6. Сидоренко, В. В., Кулішов, В. С., & Торба, Н. Г. (2023). Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 5(1), 1-15. URL: <https://surl.li/qktqjt>

7. Сікорський П.І. Нова педагогіка: Особистісно-розвивальні аспекти: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 540 с.

8. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ : 2022. 180 с. URL: <https://surl.li/wpbbzy>

9. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://dnpb.gov.ua>

2. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.cc/smnsnt>

3. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.lt/fqvujz>

4. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: www.mon.gov.ua

5. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://binpo.com.ua>

